

MASARYKOVA UNIVERZITA

Regulace informací v e-prostředí (opakování)

Informační politika

Organizace

- Dovysvětlení pojmů, co jsme nestihli?
- Definujte:
  - eGov
  - E-governance
  - E-demokracie
  - Služba eGov
    - E-slужba - informační, transakční, participační
    - E-správa

Legislativa spojená s IS VS

- ⇒ Přístup k informacím, vč. o životním prostředí
- ⇒ Některé služby informační společnosti
- ⇒ Ochrana informací, vč. komunikace

=> IS VS (+ datové schránky, e-podpis...) prostředím nutně spojujícím obojí

- ⇒ Zákony již řešeny v bc stupni - jen stručné opakování a pro příchozí z jiného oboru základ (nutné ale pro zkoušku vědět víc)
- ⇒ Vše v Listině základních práv a svobod + konkrétněji zákony

Otázky

- Musí GDPR dodržovat při zpracování OÚ:
  - Autobazar?
  - Já ve svém osobním adresáři?
  - Městský úřad?
  - Policie ČR?
  - Policie, když je v ohrožení bezpečnost EU?
  - Živnostenský úřad?
- Jaké typy údajů rozlišuje GDPR?
- Co znamená pseudonymizace a profilování?
- Jaké právní důvody jsou možné z hlediska GDPR?
  - Souhlas, smlouva, právní povinnost, ochrana životně důležitých zájmů, veřejný zájem, oprávněný zájem
- Kdo je zodpovědný za prozrazení zpracovávaných OÚ dle zákona?
- Jaké instituci se zodpovídá ÚOOÚ?

Algoritmus činnosti dle ZOOÚ

- ❏ Vytvořte 3 skupiny
  - ❏ Subjekt údajů (SÚ) - někdo zpracovává jeho OÚ
  - ❏ Správce OÚ - chce sbírat
  - ❏ ÚOOÚ - někdo oznámil práci s OÚ (dělá i problém)
- ❏ Pro svou osobu vytvořte algoritmus činnosti + nezapomeňte na větvení

„Zákonná“ úprava ochrany OÚ

- Aktuálně GDPR (zrušení zákona 101/2000 Sb.) - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES
- Právo každého na ochranu před neoprávněným zásahem do soukromí
- Práva a povinnosti při veškeré práci s OÚ, zpracování kýmkoli mimo:
  - Zpracování FO výlučně pro osobní potřebu
  - Zpracování příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, včetně veřejné bezpečnosti

Pojmy

- Subjekt údajů - správce - zpracovatel
- OÚ
  - Informace o určitelném SÚ (v konkrétním případě)
  - Přímá X nepřímá (souborem, vč. IS VS), vč. síťových id (e-mail, IP adresa...)
  - Zvláštní kategorie - původ (rasa, etnikum), názor politický, náboženský nebo filozofický, odbory, genetické a biometrické údaje, zdravotní stav, sexuální život FO
  - Přísnější ochrana OÚ dětí, např. až do 16 let u služeb informační společnosti
- Zpracování = jakákoli systematická práce s OÚ, od shromažďování po likvidaci

Zákonnost zpracování

- Plnění smlouvy (příhláška do knihovny)
- Plnění právní povinnosti (evidence zaměstnanců)
- Plnění úkolu ve veřejném zájmu nebo výkonu veřejné moci (právo veřejnosti na informace o autorech)
- Oprávněný zájem (nutný balanční test, např. číslo id průkazu nebo kamerový systém pro ochranu majetku)
- Ochrana životně důležitých zájmů SÚ nebo jiné FO
- Souhlas pro konkrétní účel (nepodmíněný, odvolatelný; evidování bývalých zaměstnanců/žadatelů o zaměstnání)

Povinnosti správce

- Zákonnost, korektnost a transparentnost (k SÚ)
- Účelové omezení - konkrétní, výslovně vyjádřené (+ archivace, věda a výzkum, statistika)
- Minimalizace údajů (k účelu)
- Přesnost (OÚ)
- Omezení uložení (umožnění id jen po nezbytně dlouho pro účel + výjimky výše)
- Integrita a důvěrnost (zabezpečení technické a organizační před neoprávněným zpracováním, náhodnou ztrátou, zničením nebo poškozením)
- Odpovědnost (schopnost doložení souladu), opatření dle posouzení rizika
- NE oznamovací povinnost

Povinnosti zpracovatele

- ❖ NOVĚ výrazné zvýšení odpovědnosti (přiblížení správci)
- ❖ Přesun činnosti na zpracovatele nutný písemně (rozsah, účel a doba trvání + záruky o technickém a organizačním zabezpečení)
- ❖ Při zjištění problémů u správce nutné oznámit, jinak sdílí podíl za škodu

Práva subjektů údajů

- ☒ více informování
- ☒ možnost námítky proti zpracování => bez prokazatelných důvodů dál nemožné zpracovávat
- ☒ přenositelnost OÚ k jinému správci při automatizovaném zpracování (SÚ dostane strukturovaný, strojově čitelný formát)
- ☒ přístup k OÚ pro SÚ, ideálně přímo a online
- ☒ právo na výmaz + právo být zapomenut (pokud není právní důvod dalšího zpracování)

Souhlas SÚ

- ❖ „svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný projev vůle, kterým SÚ dává prohlášením či jiným zjevným potvrzením své svolení ke zpracování svých OÚ“ (čl. 4, odst. 11)
- ❖ Správce schopen prokázat po celé zpracování
- ❖ Odvolání, příp. zamítnutí zpracování písemně
- ❖ Nepreferovaný právní důvod!!!

Ochrana OÚ

- ❏ Nutná proti neoprávněnému i nahodilému zpracování (přístupu/změně/přenosu...) či jinému zneužití OÚ + **mlčenlivost**, a to i po ukončení
- ❏ Zpracovat a **dokumentovat** přijatá a provedená technicko-organizační opatření
- ❏ Pověřenec pro ochranu OÚ - povinný pro většinu institucí, vnitřní kontrola a poradenství + hlášení ÚOOÚ
- ❏ Výjimka v zodpovědnosti i povinnostech vůči SÚ při vynaloženém odpovídajícím úsilí
- ❏ Při problému subjekt může žádat nápravu správce, následně pomoc ÚOOÚ

Úřad pro ochranu osobních údajů

- ❖ Dozorový úřad pro OÚ (+ nevyžádané zprávy)
- ❖ Práce bude nastavena v zákoně, obecně stále poradenství, kontroly, mezinárodní spolupráce
- ❖ Vyjádření ke konkrétním návrhům plnění povinností
- ❖ Účast na odborných akcích k tématu
- ❖ Překlady výkladových materiálů + spolupráce s Evropským sborem pro ochranu OÚ

Informační činnost

- Nevyžádaná obchodní sdělení a elektronická komunikace (telekomunikace a její regulace) zvláště, vč. právních předpisů
- Kategorie Zahraničí: zajímavé konkrétní problémy a jejich řešení v zahraničí, např. [K novým zásadám ochrany osobních údajů společnosti Google](#)
- Právní předpisy a judikatura, vč. související předpisů, další osvětové materiály
- Zvláštní snaha cílit na děti a dospívající, hl. zábavou, příklady situací, soutěžemi (Soutěž "Moje soukromí! Nekoukat, nešťourat!" podporuje i SKIP)
- [Výsledky](#) činnosti ÚOOÚ

Klíčové změny v GDPR - shrnutí

- Výrazné zvýšení sankcí
- Prokazatelné doložení ochrany OÚ správcem i zpracovatelem => administrace
- Rozšíření definice OÚ - i technické údaje (e-mail, IP adresa, cookie...), telefonní číslo, identifikátory vydané státem
- Mezi citlivými údaji nově OÚ dětí a genetické údaje
- Opravdu jen data nezbytná k účelu
- Více zodpovědnosti zpracovatelů (ne vše na správci)
- Oznamovací povinnosti při narušení bezpečnosti OÚ nejpozději do 72 hodin od zjištění narušení
- Institut pověřence pro OÚ
- Analýza rizikovosti OÚ ve zpracování

Další zdroje k tématu

- ❖ Občanský zákoník, §§ 12-13 ochrana soukromí, osobnosti apod.
- ❖ Trestní zákoník, § 180 Neoprávněné nakládání s osobními údaji
- ❖ Iuridicum Remedium + [Big Brother Awards](#)
- ❖ [Příručka pro knihovny](#)
- ❖ Podrobnosti na [GDPR prakticky](#)

Svobodný přístup k informacím

- Povinnost veřejných institucí informovat přiměřeně o své činnosti
- V ČR speciální úprava (vychází ze směrnic EU):
  - Z. č. 123/1998 Sb. o právu na informace o životním prostředí
  - Z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- 4 skupiny - vždy 2 k jednomu zákonu vytvoří myšlenkovou mapu - co upraveno

Otázky - SPI

- Musí mi zákon dát oprávnění chtít informaci?
- Když chci získat informaci o aktivitě orgánu VS, musím pro to uvést důvod?
- Mohu žádat o informaci dle SPI ústně/telefonem/e-mailem bez e-podpisu?
- Mohu dle SPI chtít informaci:
  - Od magistrátu Brna o ŽUB - Kolik stály posudky, kdy bude dokončen, co si magistrát myslí o ŽUB?
  - Od České obchodní inspekce rozhodnutí o udělení pokuty provozovatelům e-shopů?
  - Od zdravotní pojišťovny údaje o poskytnutých finančních prostředcích z veřejného zdravotního pojištění soukromým lékařům, kteří provozují praxi jako fyzické osoby?
  - Od soukromé firmy informaci, kolik bude vykáceno lesa na plánovanou těžbu uhlí?

Zákon o SPI

- ❖ Tradiční i e- přístup k informacím
- ❖ Úplná X částečná informační povinnost subjektů
- ❖ Ve výroční zprávě statistiky žádostí za předchozí rok
- ❖ Výluka z působnosti: průmyslové vlastnictví, informace upravené jiným zákonem + názory, nové informace...

Zákon o SPI - poskytnutí informace

- Na žádost
  - Forma, identifikace, dle 106
  - Termíny, kompenzace nákladů
  - Fáze postupu: kompletní (X výzva k doplnění), v působnosti (X odloží a oznámí) => poskytnutí
  - Při žádosti o zveřejněnou nutné poskytnout nebo odkázat na vyhledání
- Zveřejnění - § 5 kdo a co musí zpřístupnit a zveřejnit, s ohledem na IS VS zajímavé hl. [odst. 5 a 6](#)
  - Info o sobě a získání inf., vytvořené předpisy a seznamy hlavních dokumentů + obsah vedených registrů
  - Fyzicky i dálkově + po žádosti do 15 dnů

Novela 9/2015

- Začlenění Open data
  - Strojově čitelný formát = struktura pro SW nalezení, rozpoznání a získání z datového souboru konkrétní informace
  - Otevřený = nezávislý na HW/SW a veřejně přístupný bez omezení využití informací
  - Otevřená formální norma = pravidlo specifikace požadavků pro spolupráci a služby
- Zveřejněná informace v e-formě min. jeden z formátů otevřený a pokud možno strojově čitelný + metadata

Zákon o právu na informace o životním prostředí

- ❖ Kdo, co a do kdy musí zveřejnit či zpřístupnit + vzdělávání
- ❖ Klíčové info v jakékoli formě o definovaných informacích o stavu životního prostředí, možné vlivy v současnosti i budoucnosti
- ❖ Podmínky i výjimky podobné jako u SPI, termíny jiné
- ❖ Vláda ČR tvoří 1x ročně zprávu o stavu životního prostředí, projednává Parlament

Zdroje informací o životním prostředí

- ❖ [Geoportál](#) - spravuje Ministerstvo životního prostředí, data veřejná a dálkově, část zdarma
  - ❖ Zpřístupnění dat
  - ❖ Sdílení prostorových dat ve VS + služby založené na nich a e-obchodu
  - ❖ Informování o využívání infrastruktury pro prostorová data
- ❖ Podpora poradenství a osvěty, hl. u zaměstnanců státní správy a samosprávy a pedagogů

Pár kauz k právu na informace

- Požadavek na informaci o výši odměn vedoucího oddělení IS zlínského kraje => vynahradily (a překročily) pokutu za nesprávnou veřejnou zakázku (za ni i sankce pro město) => odmítnutí (OÚ) => NSS vrátil rozhodnutí (čerpání veřejných prostředků)
- Požadavek na odměny pracovníků města 2003-2012 a důvody => odmítnutí (skartační lhůta, neuvedeno provedení skartace), důvody v tabulce, kde víc než 1/2 roční hodnocení plnění mimořádných úkolů => stížnost => kraj za městem => žaloba => procesní pochybení města - nutné specifikovat důvody odměny + poskytnout nebo vydat rozhodnutí o odmítnutí, nejen okomentovat (pro možnost řešení)

Pár kauz k právu na informace

- ❏ Žádost FO o seznam seznam soudců Vrchního soudu v Olomouci, kteří byli ke dni 17. 11. 1989 členy nebo kandidáty komunistické strany => zamítly soudy i Ministerstvo spravedlnosti (citlivé údaje) => Ústavní soud a NSS nesouhlasil => dle ÚS měl zaměstnavatel vyvinout dost úsilí pro získání => Ministerstvo spravedlnosti 2011 na webu seznam soudců a státních zástupců dle dostupných údajů před 17. listopadem 1989 členy KSC
- ❏ O. s. žalovalo Ministerstvo ŽP kvůli neposkytnutí informací o plánované přeložce silnice - předány 4 návrhy RSD, ale MŽP nechalo vypracovat 5. bez informování OS + na vyžádání neposkytlo => MŽP argumentovalo variantou vhodnější pro ŽP, ale ještě nezdokumentováno, bylo by poskytnuto po finalizaci => MŽP dostalo od soudu za pravdu + OS nevyužilo všech možností z. 123/1998 Sb.

Otázky

- ❑ Co řeší zákon o některých službách informační společnosti?
- ❑ Co je služba informační společnosti dle zákona?
- ❑ Co je obchodní sdělení dle zákona?
- ❑ Jak je za obsah informací...
  - ❑ ... přenesených pomocí WiFi odpovědný poskytovatel připojení k této WiFi síti?
  - ❑ ... odpovědný Google, který je vyhledal?
  - ❑ ... odpovědný provozovatel služby Uloz.to?
- ❑ Mohu opakovaně posílat reklamní sdělení? A moje firma?
- ❑ Mohu dát souhlas se zasíláním obchodních sdělení a pak ho zase odvolat?
- ❑ Může mi zasílat obchodní sdělení firma, na jejíž webových stránkách jsem ...
  - ❑ ... zakoupila hračky?
  - ❑ ... zaregistrovaná?
  - ❑ ... se byla podívat?
  - ❑ ... nikdy nebyla?

Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti

- Služba informační společnosti:
  - Na žádost jednotlivce
  - Obojí elektronicky (ale jakkoli)
  - Poskytovatel i uživatel FO i PO
  - Hl. s účelem vyhledávání a zpřístupňování informací
- Postižitelní poskytovatelé služeb se složkou v ČR
- § 6 ISP (žádný) nemusí dohlížet na obsah, ani aktivně vyhledávat protiprávní
- Omezení odpovědnosti při vynaložení veškerého úsilí (§ 12, odst. 1) ZRUŠENO

Tři typy poskytovatelů služeb informační společnosti

- Pro přenos informací od uživatele
  - Meziuložení výhradně pro přenos a po dobu obvyklou
  - Odpovědnost jen při zásahu (např. iniciuje, změní...)
- Pro přenos s automatickým dočasným meziuložením
  - Výhradně pro co nejúčinnější následný přenos
  - Odpovědnost + úprava přístupu k informaci
- Pro ukládání obsahu uživatelů
  - Odpovědnost + pokud mohl „vzhledem k předmětu své činnosti a okolnostem a povaze případu vědět“ nebo se prokazatelně dozvěděl o protiprávnosti obsahu či jednání uživatele (§5, odst. 1)

Šíření obchodních sdělení

- ❏ „obchodním sdělením všechny formy sdělení, včetně reklamy a vybízení k návštěvě internetových stránek, určeného k přímé či nepřímé podpoře zboží či služeb nebo image podniku osoby, která je podnikatelem nebo vykonává regulovanou činnost“ (§2, odst. f)
- ❏ Podmínky pro legálnost
  - ❏ Předchozí souhlas uživatele (i předpoklad), příp. využitím informací daných při koupi, lze kdykoli zrušit
  - ❏ Zrušení/odmítnutí: jednoduše a zdarma
  - ❏ Jasně označeno jako obchodní sdělení, nesmí skrývat totožnost objektu nabídky a musí obsahovat platnou adresu pro odpověď/zrušení souhlasu/odmítnutí
- ❏ Na šíření dohlíží ÚOOÚ, z. nezná slovo spam

Úkol 2

- ☒ Najdete ve vlastním e-mailu obchodní nabídku
- ☒ Zkopírujte ji a označte (okomentujte), kde jsou/nejsou splněny podmínky zákona
- ☒ Odevzdejte do odevzdáárny

Zdroje

- ☒ Nález ústavního soudu ze dne 8. 11. 2011. Sp. Zn. IV.ÚS 1642/11 In: Praha, 2011. Dostupné z: http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=4-1642-11_1
- ☒ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)
- ☒ PETERKA, Jiří. Nová úprava (boje proti) spammingu. *Lupa.cz* [online]. 2011 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z: www.lupa.cz/clanky/nova-uprava-boje-proti-spammingu/
- ☒ POLČÁK, Radim. *Právo na internetu: spam a odpovědnost ISP*. Brno: Computer Press, 2007, v, 150 s. ISBN 978-80-251-1777-4.
- ☒ *Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28.08.2012, č. j. 45 A 33/2012 - 27.*
- ☒ *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 57/2010 - 86.*
- ☒ *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2009. Sp. Zn. 3 As 10/2009 - 181. In: Praha, 2009. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0010_3As_090_20111208085622_prevedeno.pdf*
- ☒ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu \(směrnice o elektronickém obchodu\)](#)
- ☒ Usnesení Ústavního soudu ČR z 6. 6. 2007, III.ÚS 682/07. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=55317&pos=1&cnt=1&typ=result>
- ☒ Zákon č. 123/1998 Sb. o právu na informace o životním prostředí, v platném znění
- ☒ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění
- ☒ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění
- ☒ Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách inf. spol., v platném znění

MASARYKOVA UNIVERZITA

Děkuji za pozornost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ